

## **Advies van de Raad voor de Journalistiek**

**over de vraag van**

**de Vlaamse vereniging van beroepsjournalisten VVJ**

**met betrekking tot**

**een publicatie in Story van 21 juni 2011**

Het weekblad Story van 21 juni 2011 publiceert een artikel onder de titel 'Schokkende onthulling! De maîtresse van Yves Leterme onthult zijn pikante sms'jes'. Op de cover van het blad wordt het artikel aangekondigd met de kop 'De 849 pikante sms'en van Leterme aan zijn minnares', geïllustreerd met een foto van de ontslagnemende premier. In het artikel wordt bekendgemaakt dat ontslagnemend premier Leterme een reeks sms-berichten heeft gestuurd naar M., een dame uit Brasschaat. Het artikel bestaat grotendeels uit een interview met M. Naast het artikel worden in aparte kaders en in een groter lettertype een dertigtal berichten geciteerd die Leterme aan M. heeft verstuurd. Het blad heeft eveneens om een reactie gevraagd bij Leterme, en meldt dat de woordvoerder zegt dat hij nog nooit gehoord heeft van M. en dat het kabinet verder geen commentaar wenste te geven.

In een mail van 12 juli 2011 legt de VVJ aan de Raad voor de Journalistiek twee vragen voor met het oog op een beroepsethische beoordeling:

1. Was de berichtgeving op zich van private sms-berichten te verantwoorden door een voldoende maatschappelijk belang? En welk maatschappelijk belang kon de berichtgeving al dan niet verantwoorden?
2. Was de wijze waarop over de private sms-berichten werd bericht te verantwoorden, gelet op de hoeveelheid en de inhoud ervan, in het licht van het maatschappelijk belang dat er mogelijk in het spel is?

In een mail van 13 juli heeft de ombudsman de vragen van de VVJ overgemaakt aan Frederik De Swaef, hoofdredacteur van Story. Ellen Wauters, legal advisor van SanomaMedia, heeft hierop in een brief van 20 september 2011 uitvoerig geantwoord.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft het dossier besproken op 26 oktober 2011. Tijdens die bijeenkomst is ook hoofdredacteur De Swaef van Story gehoord. De rapporteringscommissie heeft een ontwerpadvies opgesteld, dat is besproken en goedgekeurd op de bijeenkomst van de Raad voor de Journalistiek op 10 november 2011.

### **ADVIES**

Artikel 23 van de Code van de Raad voor de Journalistiek bepaalt: *‘De journalist respecteert het privéleven van personen en tast het niet verder aan dan noodzakelijk in het maatschappelijk belang van de berichtgeving.’* In de Richtlijn over identificatie in een gerechtelijke context, die als bijlage bij artikel 23 is gevoegd, wordt over publieke figuren gezegd: *‘Ook publieke figuren hebben recht op respect voor hun privéleven. Er zijn echter elementen van het privéleven, die een invloed kunnen hebben op het publieke leven. Berichtgeving hierover kan verantwoord zijn om het publiek te informeren over kwesties van maatschappelijk belang.’*

Het lijkt geen twijfel dat het artikel over de sms-berichten die ontslagnemend premier Letorme heeft gestuurd naar een privépersoon een inbreuk uitmaakt op zijn privéleven. Berichtgeving hierover kan enkel verantwoord worden indien er een maatschappelijk belang kan worden aangetoond om het publiek hierover te informeren.

1. Was de berichtgeving op zich van private sms-berichten te verantwoorden door een voldoende maatschappelijk belang? En welk maatschappelijk belang kon de berichtgeving al dan niet verantwoorden?

De Raad voor de Journalistiek stelt vast dat ontslagnemend premier Letorme in het afgelopen jaar tweemaal in het nieuws is gekomen met merkwaardige tweets, waarbij aan een privépersoon gerichte boodschappen per vergissing aan alle volgers werden meegedeeld. Hierdoor heeft hij de aandacht gevestigd op de wijze waarop hij contact zoekt met vrouwen. De media berichtten toen al over deze onvoorzichtigheden. Het is dan ook aanvaardbaar dat een journalist, die hieromtrent bijkomende informatie verkrijgt, hierover wil berichten.

Berichtgeving over privé sms-berichten van een vooraanstaand politicus kan maatschappelijk relevant zijn, onder meer:

- in de mate dat ze duidelijkheid kan verschaffen over het daadwerkelijke functioneren van een van de belangrijkste beleidsmensen van het land,
- wanneer hieruit zou blijken dat zij het functioneren van deze persoon werkelijk beïnvloeden,
- wanneer zij het imago van de functie die hij bekleedt kunnen aantasten,
- wanneer hieruit kan afgeleid worden hoe gemakkelijk derden, van wie de achtergrond onduidelijk is, probleemloos toegang tot hem kunnen krijgen, waardoor hij zich kwetsbaar opstelt.

2. Was de wijze waarop over de private sms-berichten werd bericht te verantwoorden, gelet op de hoeveelheid en de inhoud ervan, in het licht van het maatschappelijk belang dat er mogelijk in het spel is?

Volgens de Raad is het een algemeen aanvaard procedé om ter illustratie van een artikel waarbij bepaalde documenten zijn gebruikt, (fragmenten uit) die documenten af te drukken. De Raad vindt het dan ook aanvaardbaar dat in dit geval ter illustratie een aantal sms-berichten werden afgedrukt.

De Raad heeft geen enkele aanwijzing om aan de authenticiteit van deze

---

sms-berichten te twijfelen, noch aanwijzingen dat bij de keuze van de afgedrukte berichten een eenzijdige of partijdige selectie werd gemaakt die niet representatief zou zijn voor het geheel van de sms-berichten of waardoor een verkeerde indruk zou worden gewekt. De Raad meent dan ook dat wat dit betreft, er geen inbreuk is geweest op de journalistieke beroepsethiek. Wel moet bij lezing van het artikel, en rekening houdend met de presentatie en de selectie van de sms-berichten die het artikel illustreren, worden vastgesteld dat de berichtgeving zich vooral concentreert op het anekdotische karakter ervan en de maatschappelijke relevantie nauwelijks en alleszins onvoldoende duidelijk maakt. Gelet op de ernstige aantasting van de privacy die het artikel uitmaakt, komt dit neer op een beroepsethische tekortkoming.

Brussel, 22 december 2011

---